

KẾT LUẬN

Thanh tra chuyên ngành trong lĩnh vực hộ tịch tại một số đơn vị thuộc tỉnh Bình Định

Thực hiện Quyết định số 15/QĐ-HTQTCT ngày 06 tháng 7 năm 2016 của Cục trưởng Cục Hộ tịch, quốc tịch, chứng thực về việc thanh tra chuyên ngành trong lĩnh vực hộ tịch tại một số đơn vị thuộc tỉnh Bình Định và Kế hoạch thanh tra được phê duyệt, từ ngày 19/7/2016 đến ngày 23/7/2016 Đoàn thanh tra chuyên ngành đã tiến hành thanh tra công tác đăng ký và quản lý hộ tịch tại Ủy ban nhân dân thành phố Quy Nhơn, Ủy ban nhân dân huyện Vĩnh Thạnh, Ủy ban nhân dân huyện Tuy Phước, Ủy ban nhân dân phường Trần Hưng Đạo, Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang, Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước.

Xét Báo cáo kết quả thanh tra chuyên ngành số 379/HTQTCT-ĐTTTCN ngày 28/7/2016 của Đoàn thanh tra chuyên ngành, Cục trưởng Cục Hộ tịch, quốc tịch, chứng thực kết luận thanh tra như sau:

I. VỀ ƯU ĐIỂM

- Ủy ban nhân dân thành phố Quy Nhơn, Ủy ban nhân dân huyện Vĩnh Thạnh, Ủy ban nhân dân huyện Tuy Phước đã phê duyệt Kế hoạch công tác năm 2016 của Phòng Tư pháp, trong đó có công tác đăng ký, quản lý hộ tịch. Các Phòng Tư pháp đã được bố trí công chức có năng lực, trình độ chuyên môn phù hợp để thực hiện công tác đăng ký, quản lý hộ tịch.

- Ủy ban nhân dân phường Trần Hưng Đạo, Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang, Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước đã thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ về đăng ký, quản lý hộ tịch theo quy định pháp luật; thực hiện nghiêm yết công khai quy trình, thủ tục tiếp nhận và giải quyết các việc hộ tịch, cơ bản đáp ứng yêu cầu của người dân trên địa bàn. Tại Ủy ban nhân dân cấp xã đã bố trí công chức làm công tác hộ tịch bảo đảm thực hiện công tác hộ tịch theo quy định của Luật hộ tịch và các văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành.

- Công tác đăng ký hộ tịch tại các đơn vị được thanh tra cơ bản đã bảo đảm đúng thời hạn theo quy định, đáp ứng yêu cầu của người dân, không có tình trạng hồ sơ quá hạn. Công tác lưu trữ, bảo quản hệ thống Sổ hộ tịch và hồ sơ đăng ký hộ tịch được thực hiện.

- Ủy ban nhân dân thành phố Quy Nhơn, Ủy ban nhân dân huyện Tuy Phước thực hiện việc thu lệ phí hộ tịch đúng quy định.

II. NHỮNG TỒN TẠI, THIẾU SÓT TRONG CÔNG TÁC HỘ TỊCH TẠI CÁC ĐƠN VỊ

1. Tại Ủy ban nhân dân các huyện/thành phố

1.1 . Việc ghi và sửa chữa sai sót trong Sổ hộ tịch chưa đúng quy định

- Theo quy định tại Thông tư số 15/2015/TT-BTP thì Sổ hộ tịch phải được đóng dấu giáp lai từ trang đầu đến trang cuối cùng ngay từ khi mở sổ và phải ghi đầy đủ tên cơ quan đăng ký hộ tịch, tuy nhiên, toàn bộ Sổ hộ tịch năm 2016 của Ủy ban nhân dân thành phố Quy Nhơn không thực hiện việc đóng dấu giáp lai và ghi tên cơ quan đăng ký hộ tịch theo quy định.

- Theo quy định tại Thông tư số 15/2015/TT-BTP thì, các cột, mục trong Sổ hộ tịch phải được ghi đầy đủ, chính xác theo đúng hướng dẫn trong Sổ hộ tịch và Thông tư này; nếu có sai sót trong việc ghi nội dung vào Sổ hộ tịch, công chức làm công tác hộ tịch phải gạch bỏ phần sai sót, ghi sang bên cạnh hoặc lên phía trên, không được chữa đè lên chữ cũ, không được tẩy xóa và viết đè lên chỗ đã tẩy xóa, cột ghi chú của Sổ hộ tịch phải ghi rõ nội dung sửa chữa sai sót; ngày, tháng, năm sửa; công chức làm công tác hộ tịch ký, ghi rõ họ, chữ đệm, tên. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân thành phố Quy Nhơn chưa thực hiện đúng theo quy định nêu trên, cụ thể: không ghi họ, chữ đệm, tên, chức vụ người ký Trích lục khai tử tại số thứ tự số 01 Sổ đăng ký khai tử; không ghi số của Chứng nhận ly hôn tại số thứ tự số 02, Sổ Ghi chú ly hôn (ghi chú ly hôn cho bà Vy Ha Thi Duong, ly hôn tại Canada); không thực hiện đóng dấu vào nội dung sửa chữa tại trường hợp số 40, Sổ cấp bản sao trích lục hộ tịch; tự ý tẩy xóa nội dung sai sót, viết đè lên, không thực hiện ghi vào mục ghi chú và đóng dấu tại trường hợp số 04 Sổ Đăng ký thay đổi, cải chính, bổ sung hộ tịch, xác định lại dân tộc.

- Về nguyên tắc, hồ sơ đăng ký hộ tịch phải được lưu trữ đầy đủ, thống nhất và được đánh số thứ tự. Tuy nhiên, qua kiểm tra hồ sơ đăng ký hộ tịch tại Ủy ban nhân dân thành phố Quy Nhơn cho thấy: Hồ sơ đăng ký hộ tịch được lưu trữ thiếu khoa học, không đánh số thứ tự dẫn đến việc khó tra cứu, điển hình như hồ sơ giải quyết việc ghi vào sổ hộ tịch việc ly hôn đã tiến hành ở nước ngoài của ông Thái Đáng, số thứ tự 03 trong Sổ Ghi chú ly hôn; trường hợp ông Lục Văn Thanh, số thứ tự 04 trong Sổ Ghi chú ly hôn (lưu bản dịch Bản án ly hôn rời với toàn bộ giấy tờ khác của hồ sơ).

1.2. Trình tự, thủ tục giải quyết một số việc hộ tịch không đúng quy định

- Ủy ban nhân dân thành phố Quy Nhơn

+ Khoản 4 Điều 5 Luật hộ tịch quy định: Trường hợp cá nhân không đăng ký tại nơi thường trú thì Ủy ban nhân dân cấp huyện nơi đã đăng ký hộ tịch cho cá nhân có trách nhiệm thông báo việc đăng ký hộ tịch đến Ủy ban nhân dân cấp xã nơi cá nhân đó thường trú. Tuy nhiên, sau khi giải quyết việc đăng ký kết hôn có yếu tố nước ngoài Ủy ban nhân dân thành phố Quy Nhơn đã không thực hiện việc

thông báo theo quy định nêu trên, cụ thể: toàn bộ những trường hợp đăng ký kết hôn từ số 01 đến số 16, Sổ đăng ký kết hôn đều không được thông báo về Ủy ban nhân dân cấp xã nơi công dân Việt Nam thường trú.

+ Theo quy định tại khoản 3 Điều 13 Thông tư số 15/2015/TT-BTP thì trường hợp con do người vợ sinh ra trước khi kết hôn, chưa được đăng ký khai sinh mà khi đăng ký khai sinh, vợ chồng có văn bản thừa nhận là con chung thì thông tin của người cha được ghi ngay vào Giấy khai sinh của người con mà không phải làm thủ tục đăng ký nhận cha mẹ con. Tuy nhiên, khi đăng ký khai sinh cho cháu Phạm Lương Thiện (sinh ngày 17/10/2015) – Hồ sơ số 01, ngày 14/3/2016, tại thời điểm đăng ký khai sinh cho cháu Thiện, cha, mẹ cháu đã đăng ký kết hôn và thừa nhận con chung vợ chồng, có kết quả xét nghiệm ADN, nhưng Ủy ban nhân dân thành phố Quy Nhơn vẫn yêu cầu người dân thực hiện thủ tục đăng ký nhận cha, mẹ, con là không đúng quy định pháp luật.

- Ủy ban nhân dân huyện Vĩnh Thạnh

+ Pháp luật về hộ tịch quy định: Trường hợp đăng ký thay đổi, cải chính hộ tịch không phải tại nơi đăng ký hộ tịch trước đây thì Ủy ban nhân dân cấp xã phải thông báo bằng văn bản kèm theo bản sao trích lục hộ tịch đến Ủy ban nhân dân nơi đăng ký hộ tịch trước đây để ghi vào Sổ hộ tịch. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân huyện Vĩnh Thạnh đã không thực hiện đầy đủ việc thông báo sau khi đăng ký thay đổi, cải chính hộ tịch theo quy định (không lưu Thông báo đã được ký phát hành).

+ Về nguyên tắc, khi đăng ký lại khai sinh đối với trường hợp một bên cha, mẹ đã chết hoặc cả cha mẹ đã chết mà không có giấy tờ chứng minh quan hệ cha, mẹ, con thì cơ quan đăng ký hộ tịch phải xác minh trên thực tế để xác định quan hệ cha, mẹ, con. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân huyện Vĩnh Thạnh không thực hiện đúng quy định trên khi đăng ký lại khai sinh cho ông Nguyễn Tấn Hoàng, mang hộ chiếu của Hoa Kỳ; cha, mẹ ông Hoàng đều đã chết; hồ sơ không có bất kỳ giấy tờ nào chứng minh quan hệ cha, mẹ, con cũng như giấy tờ thể hiện thông tin về quốc tịch Việt Nam của ông Hoàng. Hồ sơ chỉ có cam đoan của ông Hoàng, sơ yếu lý lịch tự khai của ông Hoàng có xác nhận của Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Thịnh về việc ông Hoàng có chị em có hộ khẩu thường trú tại xã Vĩnh Thịnh (không thực hiện việc xác minh về quan hệ cha, mẹ, con của ông Hoàng cũng như xác minh những thông tin liên quan mà giải quyết yêu cầu đăng ký lại việc sinh ngay cho ông Hoàng theo những nội dung trong tờ khai (Hồ sơ đăng ký lại khai sinh số 01 ngày 28/01/2016).

- Ủy ban nhân dân huyện Tuy Phước

+ Thực hiện việc đăng ký lại khai sinh chưa bảo đảm theo quy định pháp luật, cụ thể: trường hợp đăng ký khai sinh lại cho Trần Văn Phú (số thứ tự 01) ghi sai tên cha từ Trần Văn Thân thành Trần Văn Thần, người cha đã chết, không có

giấy tờ chứng minh quan hệ cha, con cũng như sự kiện chết của người cha nhưng Ủy ban nhân dân không kiểm tra, xác minh quan hệ cha, con và sự kiện chết.

+ Về nguyên tắc, việc cải chính hộ tịch (đặc biệt là cải chính năm sinh) chỉ được giải quyết khi có cơ sở chứng minh có sự sai sót. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân huyện Tuy Phước đã thực hiện việc cải chính năm sinh không đúng quy định pháp luật, cụ thể: cho phép Phan Thành Linh, sinh ngày 01/5/1989 cải chính năm sinh thành Phan Thành Linh sinh ngày 01/5/1988 khi không có cơ sở chứng minh sai sót khi đăng ký khai sinh (Quyết định số 4756/QĐ-UBND ngày 06/10/2015).

+ Theo quy định của Luật hộ tịch thì từ 01/01/2016, không thực hiện việc cấp lại bản chính Giấy khai sinh. Tuy nhiên, Phòng Tư pháp vẫn tham mưu cho Ủy ban nhân dân huyện Tuy Phước thực hiện việc cấp lại bản chính Giấy khai sinh là trái quy định của Luật hộ tịch (thể hiện tại biên lai thu lệ phí số 0096074 ngày 21/3/2016 (quyển số 1955).

2. Tại Ủy ban nhân dân xã, phường

2.1 Việc sử dụng, ghi, sửa chữa sai sót trong Sổ hộ tịch chưa đúng quy định

- Ủy ban nhân dân phường Trần Hưng Đạo:

+ Theo quy định tại điểm b khoản 1 Điều 17 Thông tư số 15/2015/TT-BTP thì thẩm quyền in, phát hành Sổ đăng ký khai tử thuộc Bộ Tư pháp. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân phường Trần Hưng Đạo không sử dụng Sổ đăng ký khai tử do Bộ Tư pháp phát hành.

+ Theo quy định tại Thông tư số 15/2015/TT-BTP thì, trường hợp có sai sót trong việc ghi nội dung vào Sổ hộ tịch, công chức làm công tác hộ tịch phải gạch bỏ phần sai sót, ghi sang bên cạnh hoặc lên phía trên, không được chữa đè lên chữ cũ, không được tẩy xóa và viết đè lên chỗ đã tẩy xóa, cột ghi chú của Sổ hộ tịch phải ghi rõ nội dung sửa chữa sai sót; ngày, tháng, năm sửa; công chức làm công tác hộ tịch ký, ghi rõ họ, chữ đệm, tên. Tuy nhiên, qua kiểm tra cho thấy tại Ủy ban nhân dân phường Trần Hưng Đạo đã thực hiện việc sửa lỗi sai sót không đúng quy định nêu trên mà viết đè lên nội dung ghi sai, không thực hiện đóng dấu khi sửa lỗi sai sót, sử dụng bút xóa phủ lên nội dung ghi sai và viết lại đè lên hoặc sửa đè lên nội dung ghi sai, không thực hiện ghi chú và đóng dấu, cụ thể: trường hợp số 06 Sổ Đăng ký khai tử; trường hợp số 15, số 18, số 111 Sổ cấp Giấy xác nhận tình trạng hôn nhân; các trường hợp số 25, 27, 28, 31, 71 Sổ Cấp bản sao trích lục hộ tịch.

- Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang:

+ Theo quy định của Luật hộ tịch thì khi đăng ký hộ tịch, công chức tư pháp - hộ tịch và người đi đăng ký phải ký tên vào Sổ hộ tịch; các cột, mục trong Sổ hộ tịch phải được ghi đầy đủ, chính xác theo đúng hướng dẫn trong Sổ hộ tịch. Tuy nhiên, tại Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang nhiều trường hợp không có

chữ ký của người đi đăng ký hộ tịch trong Sổ hộ tịch, cụ thể: Sổ đăng ký khai tử năm 2015, hầu hết các trường hợp đều thiếu chữ ký của người đi khai tử (như số 01, 02, 03...); Sổ cấp Giấy xác nhận tình trạng hôn nhân chưa thực hiện việc tích ô về mục đích sử dụng Giấy.

+ Thực hiện ghi Sổ hộ tịch, sửa chữa sai sót trong Sổ hộ tịch không theo quy định tại Thông tư số 15/2015/TT-BTP và hướng dẫn trong Sổ hộ tịch, cụ thể: Tẩy xóa chữ ký và họ tên của người đi đăng ký hộ tịch, cụ thể: trường hợp số 41 Sổ Đăng ký khai sinh số 01 năm 2016, trường hợp số 04 Sổ Đăng ký kết hôn quyền 01 năm 2016; Thực hiện sửa lỗi sai sót chưa đúng quy định, cụ thể: trường hợp số 25 Sổ Đăng ký kết hôn số 01 năm 2016 (ông Nguyễn Quốc Vũ Hải và bà Trương Thị Sang) có ghi chú việc sửa chữa sai sót nhưng không thực hiện việc đóng dấu.

+ Về nguyên tắc, đăng ký hộ tịch là việc cơ quan nhà nước có thẩm quyền xác nhận hoặc ghi vào Sổ hộ tịch, sau đó cấp giấy tờ hộ tịch cho người dân. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang đã thực hiện sai nguyên tắc này, khi đăng ký kết hôn cho bà Trần Thị Kim Chi và ông Nguyễn Văn Trí, Ủy ban nhân dân xã đã cấp Giấy chứng nhận đăng ký kết hôn; đã có chữ ký của hai bên vợ chồng trong Sổ nhưng vẫn chưa ghi thông tin (số thứ tự số 26 Sổ đăng ký kết hôn năm 2016).

- Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước

+ Tất cả các sổ hộ tịch 2015 đều không ghi tên cơ quan đăng ký hộ tịch và ngày khóa sổ tại bìa sổ. Sổ hộ tịch năm 2016 chưa ghi tên cơ quan đăng ký hộ tịch và ngày mở sổ theo hướng dẫn trong Sổ hộ tịch và Thông tư số 15/2015/TT-BTP.

+ Về nguyên tắc, Sổ hộ tịch phải được ghi được ghi liên tiếp theo thứ tự từng trang, không được bỏ trống; các cột, mục trong Sổ hộ tịch, giấy tờ hộ tịch phải được ghi đầy đủ, chính xác. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước chưa thực hiện đúng theo nguyên tắc này, cụ thể Sổ Đăng ký kết hôn năm 2016 bỏ trống trang 13, trang 51; không thực hiện ghi tên cơ quan có thẩm quyền cấp, ngày cấp giấy tờ tùy thân của người đi đăng ký khai sinh trong Sổ đăng ký khai sinh năm 2016.

+ Tương tự như Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang, tại Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước nhiều trường hợp không có chữ ký của người đi đăng ký hộ tịch trong Sổ hộ tịch theo quy định, cụ thể: Tất cả các trường hợp trong Sổ Đăng ký khai sinh số 02/2015 (số 197 đến 342) đều không có chữ ký của người đi đăng ký khai sinh. Sổ Đăng ký khai sinh số 01/2015 và sổ Đăng ký khai sinh năm 2016 cũng rất nhiều trường hợp không có chữ ký của người đi đăng ký khai sinh (số 114, 115, 116, 117, 118, 120, 123... của sổ 01/2015, số 11, 34, 42, 114, 130, 132... của Sổ năm 2016), Sổ Đăng ký khai tử số 02/2015 cũng có rất nhiều

trường hợp không có chữ ký của người đi đăng ký khai tử (số 42, 54, 68, 73, 75...).

+ Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước đã thực hiện sửa chữa sai sót trong Sổ hộ tịch không theo quy định tại Thông tư số 15/2015/TT-BTP, cụ thể: dùng bút phủ xóa thông tin ghi sai, viết đè lên, không thực hiện ghi chú và đóng dấu (trường hợp số 04, 31, 81, 105 Sổ đăng ký khai sinh năm 2016, số 26, 27 Sổ đăng ký khai tử năm 2016).

2.2 Việc thu lệ phí, lập chứng từ lệ phí chưa đúng quy định

- Ủy ban nhân dân phường Trần Hưng Đạo

Theo quy định tại Quyết định số 24/2007/QĐ-UBND ngày 15/8/2007 của Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định về việc ban hành quy định sửa đổi, bổ sung một số loại phí, lệ phí trên địa bàn tỉnh Bình Định, thì mức thu lệ phí cấp xác nhận giấy tờ hộ tịch là 3.000 đồng. Tuy nhiên, kiểm tra chứng từ thu lệ phí từ thời điểm 01/6/2015 đến 31/5/2016 thì xác định Ủy ban nhân dân phường Trần Hưng Đạo không thực hiện thu lệ phí cấp Giấy xác nhận tình trạng hôn nhân đối với 101 hồ sơ từ 01/6/2015 đến 31/12/2015 (từ số thứ tự 64 đến số 165).

Đối với việc cấp Giấy xác nhận tình trạng hôn nhân cho 85 trường hợp (từ số 01 đến số 85) từ 01/01/2016 đến 31/5/2016, thì có: tháng 1 thu 02 trường hợp và thu cao hơn mức quy định (15.000 đồng/trường hợp – Biên lai số 0071431 thu lệ phí của bà Tôn Thị Thu Hồng, hồ sơ số 04 và biên lai 0071433 thu lệ phí của ông Nguyễn Anh Tuấn, hồ sơ số 05); tháng 2 thu lệ phí 01 trường hợp; tháng 3 thu lệ phí 02 trường hợp; tháng 4 thu lệ phí 04 trường hợp; tháng 5 thu lệ phí 04 trường hợp và các trường hợp này đều thể hiện thu lệ phí là 5.000 đồng/trường hợp. Các trường hợp còn lại không có chứng từ thể hiện việc thu lệ phí.

- Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang

+ Theo báo cáo của Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang thì trong thời gian từ 01/6/2015 đến 31/5/2016, Ủy ban nhân dân đã thu được 2.725.000 đồng. Tuy nhiên, đối chiếu với các loại việc phải thu lệ phí theo quy định và khối lượng hồ sơ đăng ký hộ tịch tại xã cho thấy số lượng việc và số tiền lệ phí thu được ít hơn so với báo cáo, cụ thể (Cấp bản sao trích lục hộ tịch: 332 bản; Thay đổi, cải chính hộ tịch: 06 trường hợp; đăng ký nhận cha, mẹ, con: 01 trường hợp; đăng ký lại khai sinh: 06 trường hợp; cấp Giấy xác nhận TTHN: 45 trường hợp).

+ Kiểm tra Sổ cấp bản sao trích lục hộ tịch và đối chiếu với chứng từ thu cho thấy hầu hết các trường hợp cấp bản sao trích lục hộ tịch không có chứng từ thu lệ phí. Việc ghi biên lai thu lệ phí hộ tịch được thực hiện chưa bảo đảm đúng quy định, khó đối chiếu và xác định nội dung thu.

- Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước

+ Thực hiện thu lệ phí hộ tịch không đúng quy định tại Quyết định số 24/2007/QĐ-UBND ngày 15/8/2007 của Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định: Năm

2016, Ủy ban nhân dân thị trấn không thu lệ phí cấp bản sao Trích lục hộ tịch. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân lại thu lệ phí đăng ký kết hôn là 30.000đồng/trường hợp, khai sinh là 8.000đồng/trường hợp (điển hình như: biên lai số 0040631, 0040632, 0040633 ngày 22/4/2016 thu lệ phí đăng ký khai sinh là 8.000đồng, số 0040636, 0040637 ngày 22/4/2016 thu lệ phí đăng ký kết hôn là 30.000đồng).

+ Năm 2015, Ủy ban nhân dân thị trấn không thu bất kỳ loại lệ phí đăng ký hộ tịch nào.

2.3 Trình tự, thủ tục giải quyết một số việc hộ tịch chưa bảo đảm đúng quy định của pháp luật

- Ủy ban nhân dân phường Trần Hưng Đạo

+ Theo quy định tại khoản 2 Điều 26 Nghị định số 123/2015/NĐ-CP thì “nếu việc đăng ký lại khai sinh được thực hiện tại Ủy ban nhân dân cấp xã không phải là nơi đăng ký khai sinh trước đây thì công chức Tư pháp hộ tịch báo cáo Chủ tịch Ủy ban nhân dân có văn bản đề nghị Ủy ban nhân dân nơi đăng ký khai sinh trước đây kiểm tra, xác minh về việc lưu giữ sổ hộ tịch tại địa phương”. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân phường đã không thực hiện việc xác minh mà yêu cầu người dân tự xin xác nhận của Ủy ban nhân dân cấp xã nơi đăng ký khai sinh trước đây về việc không còn lưu sổ, cụ thể: hồ sơ đăng ký lại khai sinh số 06 (đăng ký lại khai sinh cho bà Nguyễn Thị Lệ Trinh ngày 13/01/2016), số 32 (đăng ký lại khai sinh cho bà Nguyễn Thị Ngọc ngày 19/02/2016), số 38 (đăng ký lại khai sinh cho ông Nguyễn Văn Luận ngày 10/3/2016).

+ Thực hiện việc đăng ký lại khai sinh chưa bảo đảm chặt chẽ trong quá trình giải quyết. Cụ thể, hồ sơ đăng ký lại khai sinh cho ông Diệp Thế Vinh, số 65 ngày 17/5/2016 chỉ có Tờ khai, bản sao Giấy khai sinh và Sổ hộ khẩu, không có giấy tờ chứng minh quan hệ cha, mẹ con cũng như giấy tờ khác theo quy định.

- Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang

+ Thực hiện bổ sung thông tin hộ tịch, thủ tục nhận cha, mẹ, con chưa đúng trình tự, thủ tục quy định: Theo quy định tại Khoản 2 Điều 13 Thông tư số 15/2015/TT-BTP thì trường hợp con do người vợ sinh ra trước khi thời kỳ hôn nhân, đã được đăng ký khai sinh không có thông tin về người cha, vợ chồng có văn bản thừa nhận là con chung thì không phải làm thủ tục đăng ký nhận cha mẹ con mà làm thủ tục bổ sung hộ tịch để ghi bổ sung thông tin của người cha trong Sổ đăng ký khai sinh và Giấy khai sinh của người con. Tại Điều 25 Luật hộ tịch, khi làm thủ tục nhận cha, mẹ, con thì cơ quan đăng ký hộ tịch cấp Trích lục đăng ký nhận cha, mẹ, con. Tuy nhiên, trường hợp của cháu Lê Nguyễn Bảo Như (sinh ngày 13/4/2010), cha mẹ đã có đăng ký kết hôn nhưng Ủy ban nhân dân xã vẫn thực hiện thủ tục nhận cha mẹ con và ra Quyết định số 101/QĐ-UBND ngày 26/5/2016 về việc công nhận cha, mẹ, con (hồ sơ đăng ký nhận cha, mẹ, con số 01, ngày 18/4/2016).

+ Theo quy định thì khi đăng ký kết hôn hai bên nam nữ phải nộp Tờ khai đăng ký kết hôn theo mẫu quy định. Trường hợp đăng ký kết hôn tại Ủy ban nhân dân cấp xã mà người yêu cầu đăng ký kết hôn không thường trú tại xã, phường, thị trấn nơi đăng ký kết hôn thì phải nộp Giấy xác nhận tình trạng hôn nhân. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân xã đã giải quyết hồ sơ Đăng ký kết hôn khi không có Tờ khai theo quy định (hồ sơ số 13 đăng ký kết hôn giữa ông Cao Anh Đức và bà Đặng Thị Mỹ Úc, hồ sơ số 15 đăng ký kết hôn giữa bà Võ Thị Ba và ông Hồ Thanh Đức). Bên cạnh đó, trong hồ sơ đăng ký kết hôn, Ủy ban nhân dân xã còn cấp Giấy xác nhận tình trạng hôn nhân cho công dân thường trú tại xã là không cần thiết.

+ Về nguyên tắc khi đăng ký lại khai sinh cho công chức, Đảng viên thì hồ sơ đăng ký lại khai sinh phải có Lý lịch cán bộ, công chức; Lý lịch Đảng viên. Trường hợp vì lý do bí mật không có Lý lịch cán bộ, công chức; Lý lịch Đảng viên thì phải có xác nhận của cơ quan quản lý hồ sơ về nội dung đăng ký khai sinh. Tuy nhiên, hồ sơ đăng ký lại khai sinh số 33 (ngày 01/6/2015, đăng ký lại khai sinh cho ông Lê Văn Diệu), số 79 (ngày 28/10/2015, đăng ký lại khai sinh cho ông Nguyễn Trúc Hà) thì không có các loại giấy tờ nêu trên.

+ Về nguyên tắc, khi đăng ký lại khai sinh cho người đã thành niên mà một hoặc hai bên cha, mẹ đẻ đã chết, thì căn cứ vào những giấy tờ cá nhân có ghi về quan hệ cha mẹ con do đương sự xuất trình để ghi; trường hợp không có giấy tờ ghi về quan hệ cha mẹ con thì cơ quan đăng ký hộ tịch phải xác minh, làm rõ trước khi đăng ký. Tuy nhiên, hồ sơ đăng ký lại khai sinh số 54 ngày 13/8/2015 cho ông Võ Văn Nhơn, hồ sơ số 71 ngày 12/10/2015 cho bà Bùi Thị Mỹ Duy cho thấy trong hồ sơ đăng ký lại khai sinh không có giấy tờ chứng minh quan hệ cha, mẹ, con, Ủy ban nhân dân xã cũng không thực hiện việc xác minh là chưa bảo đảm theo quy định.

+ Ủy ban nhân dân xã còn nhầm lẫn giữa thay đổi và cải chính hộ tịch, cụ thể, Ủy ban nhân dân xã cho phép Lưu Phạm Thanh Tuấn cải chính chữ đệm và tên thành Lưu Cao Kinh. Lẽ ra trong trường hợp này, Ủy ban nhân dân xã phải thực hiện việc thay đổi hộ tịch (Quyết định số 146/QĐ-UBND ngày 07/8/2015).

+ Theo quy định tại Điều 28 Luật hộ tịch, khi đăng ký việc thay đổi, cải chính hộ tịch thì cơ quan đăng ký hộ tịch cấp Trích lục hộ tịch cho người dân. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân xã vẫn thực hiện thủ tục thay đổi, cải chính hộ tịch theo quy định của văn bản đã hết hiệu lực (Nghị định số 158/2005/NĐ-CP, chưa thực hiện theo trình tự, thủ tục mới của Luật hộ tịch, cụ thể: tại hồ sơ Đăng ký việc thay đổi hộ tịch số 01 (cho phép thay đổi tên, chữ đệm của Nguyễn Thực Phi thành Nguyễn Mộc Châu), hồ sơ thay đổi hộ tịch số 02 (cho phép thay đổi họ của Lê Nguyễn Bảo Như thành Nguyễn Lê Bảo Như) Ủy ban nhân dân vẫn ban hành Quyết định về việc cho phép thay đổi hộ tịch (Quyết định số 65/QĐ-UBND ngày 17/3/2016 và Quyết định số 102/QĐ-UBND ngày 26/5/2016).

+ Theo quy định thì khi đăng ký kết hôn trong Tờ khai đăng ký kết hôn phải có thông tin của cả hai bên nam, nữ. Tuy nhiên các hồ sơ đăng ký kết hôn số 01, 02, 03, 04, 06, 09, 10, 11, 14 năm 2016 chỉ có thông tin của một bên công dân thường trú tại xã. Tương tự như vậy, rất nhiều hồ sơ đăng ký kết hôn năm 2015 cũng chỉ có thông tin của một bên công dân thường trú tại xã.

- Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước

+ Thực hiện giải quyết hồ sơ, thủ tục đăng ký kết hôn, cấp Giấy xác nhận tình trạng hôn nhân chưa đúng quy định, cụ thể: Hầu hết hồ sơ đăng ký kết hôn, hồ sơ cấp Giấy xác nhận tình trạng hôn nhân đều yêu cầu phải có xác nhận tình trạng hôn nhân của Ban nhân dân thôn (trưởng thôn); Một số hồ sơ đăng ký kết hôn sử dụng Tờ khai cấp Giấy xác nhận tình trạng hôn nhân thay Tờ khai đăng ký kết hôn (hồ sơ số 57, 59, 61, 75/2016); Một số trường hợp cấp Giấy xác nhận tình trạng hôn nhân không có Tờ khai (số 03, 17, 28, 45 năm 2016), không có giấy tờ chứng minh về việc đã ly hôn (số 03, 28 năm 2016), không có giấy tờ chứng minh sự kiện chồng đã chết (số 17 năm 2016).

+ Theo quy định tại Nghị định số 123/2015/NĐ-CP thì khi đăng ký lại kết hôn, người yêu cầu phải nộp bản sao Giấy chứng nhận kết hôn được cấp trước đây, nếu không có bản sao Giấy chứng nhận kết hôn thì nộp bản sao hồ sơ, giấy tờ cá nhân có các thông tin liên quan đến nội dung đăng ký kết hôn. Tuy nhiên, Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước đã thực hiện đăng ký lại kết hôn khi không có hồ sơ, giấy tờ nêu trên, chỉ có Tờ khai, ghi ngày tháng xác lập quan hệ hôn nhân là ngày đăng ký lại (trường hợp số 36 ngày 01/4/2016, đăng ký lại kết hôn cho Đào Thị Thu Thủy và Phạm Văn Tâm).

+ Giải quyết việc nhận cha, mẹ, con không đúng trình tự, thủ tục mới theo quy định của Luật hộ tịch. Cụ thể, hồ sơ nhận cha, con giữa ông Nguyễn Hùng và cháu Nguyễn Tuyết Hoa (số 01 ngày 28/6/2016) Ủy ban nhân dân thị trấn thực hiện việc ban hành Quyết định số 122/QĐ-UBND ngày 28/6/2016.

+ Thực hiện việc đăng ký lại khai sinh chưa đúng, chưa bảo đảm chặt chẽ theo quy định, cụ thể: Đăng ký lại khai sinh cho Lê Thanh Hải (số thứ tự 143/2015), Phạm Thị Tuyết Mai (số thứ tự 144/2015), Trần Văn Kiệt (số thứ tự 213/2015), Trần Văn Kiệt (số 213/2015) các trường hợp này người cha đã chết và không có giấy tờ chứng minh quan hệ cha, mẹ, con nhưng Ủy ban nhân dân thị trấn đều không thực hiện việc xác minh theo quy định. Trường hợp đăng ký lại khai sinh cho Huỳnh Thị Mộng Tuyền (số thứ tự 313/2015) không đầy đủ giấy tờ theo quy định. Trường hợp đăng ký lại khai sinh cho Lê Thanh Huy (số thứ tự 93/2016), Phan Thị Mỹ Ngọc (số thứ tự 75/2016): trong thành phần hồ sơ không có giấy tờ làm cơ sở cho việc đăng ký lại khai sinh theo quy định tại Điều 9 Thông tư số 15/2015/TT-BTP.

III. ĐỐI VỚI GIẢI TRÌNH CỦA CÁC ĐƠN VỊ VỀ DỰ THẢO KẾT LUẬN THANH TRA

Để bảo đảm tính khách quan, chính xác đối với kết luận thanh tra, ngày 01/9/2016, Cục Hộ tịch, quốc tịch, chứng thực đã Có công văn số 1254/HTQTCT-ĐTTCN đề nghị các đơn vị được thanh tra giải trình ý kiến đối với dự thảo Kết luận thanh tra và gửi văn bản giải trình về Cục Hộ tịch, quốc tịch, chứng thực trước ngày 15/9/2016. Tuy nhiên, đến thời điểm 20/11/2016, Cục chỉ nhận được 03 văn bản giải trình của Ủy ban nhân dân huyện Vĩnh Thạnh, Ủy ban nhân dân phường Trần Hưng Đạo, Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước. Trên cơ sở dự thảo kết luận thanh tra và ý kiến giải trình của các đơn vị được thanh tra, Cục Hộ tịch, quốc tịch, chứng thực có ý kiến như sau:

1. Ủy ban nhân dân thành phố Quy Nhơn, Ủy ban nhân dân huyện Tuy Phước, Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang hoàn toàn nhất trí với những nội dung Kết luận thanh tra (không có văn bản giải trình).

2. Nhất trí với giải trình của Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước về việc nhầm lẫn trong việc tổng hợp số liệu cấp xác nhận tình trạng hôn nhân.

3. Nhất trí với nội dung giải trình của Ủy ban nhân dân huyện Vĩnh Thạnh về việc thu lệ phí hộ tịch; về việc nhầm lẫn giữa thay đổi hộ tịch với cải chính hộ tịch của cho ông Đinh Khúy.

4. Đối với những nội dung giải trình liên quan đến sai sót trong việc ghi, sửa chữa sai sót trong Sổ hộ tịch; trình tự, thủ tục đăng ký hộ tịch; thu lệ phí hộ tịch của Ủy ban nhân dân huyện Tuy Phước là không có cơ sở. Do đó, không được xem xét chấp nhận.

IV. CỤC HỘ TỊCH, QUỐC TỊCH, CHỨNG THỰC KIẾN NGHỊ

Luật hộ tịch và các văn bản quy định chi tiết thi hành có nhiều nội dung mới, trong đó cải cách mạnh mẽ công tác đăng ký, quản lý hộ tịch theo hướng: tiếp tục phân cấp thẩm quyền đăng ký hộ tịch cho chính quyền địa phương; cải cách thủ tục hành chính, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong đăng ký và quản lý hộ tịch; luật hóa tiêu chuẩn và đề cao trách nhiệm của đội ngũ công chức làm công tác hộ tịch, bảo đảm phục vụ nhân dân ngày một tốt hơn. Để triển khai thực hiện đồng bộ, hiệu quả và thống nhất trên toàn quốc các quy định của Luật hộ tịch, đồng thời, qua công tác thanh tra tại một số đơn vị trên địa bàn tỉnh Bình Định, Cục Hộ tịch, quốc tịch, chứng thực đề nghị:

1. Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định

- Quan tâm bố trí đủ công chức đáp ứng tiêu chuẩn theo quy định của Luật hộ tịch làm công tác hộ tịch ở cấp huyện, cấp xã; bảo đảm cơ sở vật chất để phục vụ hoạt động đăng ký và quản lý hộ tịch tại địa phương.

- Chỉ đạo các ngành, các cấp trên địa bàn tỉnh phối hợp với cơ quan Tư pháp thực hiện tốt các quy định của Luật hộ tịch, kịp thời giải quyết những khó khăn, vướng mắc phát sinh trong quá trình thực hiện nhiệm vụ khi có báo cáo.

2. Sở Tư pháp tỉnh Bình Định

- Chủ động tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh bố trí công chức đủ tiêu chuẩn theo quy định của Luật hộ tịch làm công tác hộ tịch ở cấp huyện, cấp xã; bảo đảm cơ sở vật chất để phục vụ hoạt động đăng ký và quản lý hộ tịch tại địa phương.

- Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, kịp thời phát hiện và xử lý hoặc kiến nghị cơ quan có thẩm quyền xử lý những trường hợp vi phạm, bảo đảm kỷ cương, kỷ luật hành chính, kịp thời chấn chỉnh, khắc phục những sai sót, hạn chế, gây phiền hà cho người dân khi thực hiện thủ tục đăng ký hộ tịch.

- Tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh thu hồi, hủy bỏ giấy tờ hộ tịch do Ủy ban nhân dân thành phố Quy Nhơn, Ủy ban nhân dân huyện Tuy Phước đã cấp khi đăng ký cha, mẹ, con, cải chính hộ tịch sai quy định đã nêu tại mục 1.2 phần II Kết luận này.

- Chỉ đạo, hướng dẫn các cơ quan đăng ký hộ tịch trên địa bàn tỉnh thực hiện đúng các quy định của Luật hộ tịch và văn bản quy định chi tiết thi hành, đặc biệt là quy định về việc thông báo đã đăng ký hộ tịch về nơi thường trú theo quy định tại khoản 4 Điều 5 Luật hộ tịch; các quy định về việc thu, nộp lệ phí hộ tịch, .

- Kịp thời phản ánh những bất cập, vướng mắc liên quan đến việc thực hiện các quy định của Luật hộ tịch và văn bản quy định chi tiết thi hành về Bộ Tư pháp để góp phần nâng cao hơn nữa hiệu quả quản lý nhà nước về công tác đăng ký, quản lý hộ tịch theo quy định của pháp luật.

3. Đối với các đơn vị được thanh tra

- Kịp thời thông tin, báo cáo những bất cập, vướng mắc của pháp luật đối với các vấn đề có liên quan khi áp dụng pháp luật trong thực tiễn. Thực hiện đầy đủ việc thông báo đã đăng ký hộ tịch về nơi thường trú theo quy định tại khoản 4 Điều 5 Luật hộ tịch.

- Thực hiện quy định về việc thu, nộp lệ phí hộ tịch đúng quy định.

- Kiểm điểm, rút kinh nghiệm, khắc phục những sai sót, vi phạm được chỉ ra trong Kết luận này, đồng thời tùy theo mức độ vi phạm, tiến hành xử lý trách nhiệm đối với công chức, cụ thể như sau:

+ Về việc thu, nộp lệ phí hộ tịch

Ủy ban nhân dân phường Trần Hưng Đạo, Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước, Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang làm rõ số tiền lệ phí hộ tịch thu, nộp vào ngân sách; truy thu và nộp đầy đủ vào ngân sách nhà nước theo quy định

của pháp luật số tiền lệ phí hộ tịch còn thiếu; chấm dứt ngay việc ghi chứng từ thu, nộp lệ phí hộ tịch không đúng quy định như đã nêu tại mục 2.2 phần II Kết luận này.

+ Về việc ghi, sửa chữa sai sót và sử dụng Sổ hộ tịch

Khắc phục những sai sót trong việc sử dụng Sổ hộ tịch như: không đóng dấu giáp lai, ghi Sổ hộ tịch sửa chữa sai sót trong Sổ hộ tịch không đúng quy định, không ghi đầy đủ các cột mục trong Sổ hộ tịch, thiếu chữ ký của người yêu cầu đăng ký hộ tịch ..., đã nêu tại phần II Kết luận này.

Ủy ban nhân dân phường Trần Hưng Đạo sử dụng Sổ hộ tịch đúng theo quy định của Thông tư số 15/2015/TT-BTP.

+ Về hồ sơ đăng ký hộ tịch giải quyết chưa đúng quy định

Ủy ban nhân dân thành phố Quy Nhơn, Ủy ban nhân dân huyện Tuy Phước phối hợp với Sở Tư pháp báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định thu hồi, hủy bỏ giấy tờ hộ tịch đã cấp khi đăng ký nhận cha, mẹ, con, cải chính hộ tịch sai quy định đã nêu tại mục 1.2 phần II Kết luận này.

Ủy ban nhân dân huyện Vĩnh Thạnh, Ủy ban nhân dân huyện Tuy Phước khắc phục và hoàn thiện đầy đủ hồ sơ đăng ký hộ tịch có sai sót được chỉ ra tại mục 1.2 Kết luận này; Ủy ban nhân dân phường Trần Hưng Đạo, Ủy ban nhân dân thị trấn Tuy Phước, Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang khắc phục và hoàn thiện đầy đủ hồ sơ đăng ký hộ tịch có thiếu sót được chỉ ra tại mục 2.3 Kết luận này, bảo đảm tính chính xác khi đăng ký các việc hộ tịch. Trường hợp kết quả xác minh xác định thông tin hộ tịch được đăng ký không chính xác thì phải báo cáo ngay Ủy ban nhân dân cấp trên để thu hồi, hủy bỏ giấy tờ hộ tịch đã được cấp.

Ủy ban nhân dân huyện Vĩnh Thạnh thu hồi, hủy bỏ giấy tờ hộ tịch do Ủy ban nhân dân xã Vĩnh Quang đã cấp khi đăng ký nhận cha, mẹ, con, thay đổi, cải chính hộ tịch sai quy định đã nêu tại mục 2.3 phần II Kết luận này.

4. Đề nghị Sở Tư pháp đơn đốc các đơn vị được thanh tra có văn bản báo cáo kết quả, kèm theo hồ sơ, chứng từ liên quan đến việc xử lý, kiểm điểm và khắc phục đối với những sai sót, vi phạm nêu trong Kết luận thanh tra, gửi về Bộ Tư pháp (Cục Hộ tịch, quốc tịch, chứng thực) trước ngày 01/01/2017.

Nơi nhận:

- Bộ trưởng (để b/c);
- Thứ trưởng Nguyễn Khánh Ngọc (để b/c);
- Thanh tra Bộ (để phối hợp);
- Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định (để b/c);
- Các đơn vị được thanh tra (để t/hiện);
- Lưu: VT, HSTT.

CỤC TRƯỞNG

Nguyễn Công Khanh